

LBRIS

We know
books

JENNIFER L.
ARMENTROUT

UN
TĂCIUNE
ÎNTUNECAT

Traducere din limba engleză
BIANCA PAULEVICI

LITERA
București

PROLOG

- Nu ne vei dezamăgi astăzi, Sera, s-a auzit din colțurile umbrite ale încăperii. Nu vei dezamăgi Lasania.

- Nu. Mi-am împreunat mâinile, ca să le opresc din tremurul lor neconținut, și am tras adânc aer în piept. Mi-am ținut răsufierea și m-am holbat la reflexia mea în oglinda proptită de perete. Nu aveam motive să fiu agitată. Am expirat lent. Nu vă voi dezamăgi.

Am mai tras o dată aer în piept, adânc, cumpătat, abia recunoscând-o pe cea care se holba la rândul ei la mine. Chiar și în lumina slabă și scânteietoare a numeroaselor sfeșnice din încăperea mică, am văzut că aveam pielea atât de rozalie, încât aproape că nu se mai vedeau pistruii ce îmi acopereau obraji și puntea nasului. Unii ar fi numit acea îmbujorare strălucire, însă ochii verzi îmi erau prea luminoși, prea febrili.

Pentru că inima îmi bătea în continuare cu putere, mi-am ținut din nou răsufierea, așa cum m-a învățat Sir Holland să fac când simțeam că nu puteam respira... că nu puteam controla ce se întâmpla în jurul meu sau cu mine. „Inspiră, lent și statornic. Ține-ți răsufierea până simți cum inima își încetinește bătăile. Expiră. Ține-ți răsufierea.“

Nu a funcționat ca de obicei.

Îmi pieptănaseră părul până începuse să mă usture scalpul. Încă simțeam furnicături. Jumătate din părul blond pal îmi fusese

ridicat și prins, astfel încât masa de cărlionți mi se revărsa acum peste spate. Și pielea gâtului și a umerilor îmi era roșie, probabil de la baia aromată în care fusesem forțată să mă scald mai de vreme, timp de câteva ore. Poate că de aceea îmi era atât de greu să respir. Apa fusese atât de înmiresmată cu uleiuri, încât mă teamă că miroseam de parcă m-aș fi scăldat în iasomie și anason.

Fără să mă clintesc, am tras adânc și lent aer în piept. După baie, am fost ferchezuită până în măduva oaselor. Mi-au smuls și epilat părul din tot soiul de locuri și doar balsamul cu care m-au frecat pe picioare, pe brațe și aparent prin toate locurile dintre ele au mai alinat usturimea pe care o simțeam. Mi-am ținut din nou răsuflarea, împotrivindu-mă impulsului de a privi dincolo de chipul meu. Știam deja ce aveam să văd – adică, aproape *tot*.

Rochia, dacă putea fi numită așa, fusese croită din șifon transparent și cam atât. Mânecele, de doar câțiva centimetri, îmi cădeau peste brațe, în partea de sus, iar pânza subțire de culoarea fildeșului îmi fusese atârnată și înfășurată lejer în jurul trupului, atârând în urma mea pe podea. Uram rochia, baia și dichisirea care îi urmasă, chiar dacă înțelegeam scopul lor.

Trebuia să ațâț, să seduc.

Am auzit foșnet de fuste apropiindu-se și am expirat lent. Chipul mamei și-a făcut apariția în oglindă. Nu semănam câtuși de puțin. Semănam cu tata. Știam, pentru că mă holbasem la singurul lui portret rămas de îndea ajuns de multe ori încât să știu că și el avea pistrui și bărbia la fel de încâpățanată ca a mea. I-am moștenit și ochii: nu doar culoarea, ci și colțurile exterioare înclinate. Din pricina aceluși portret, pitit în odăile private ale mamei, știam cum arătase tata.

În oglindă, mama m-a privit cu ochii ei de un căprui-închis, apoi mi-a dat roată, coroana de frunze aurite de pe capul ei lucind în lumina lumânărilor. M-a privit cu atenție, căutând să vadă dacă vreun fir de păr era nelalocul lui sau unde nu ar fi trebuit să fie, căutând un defect sau un semn că nu aș fi fost o mireasă meșteșugit făurită.

Prețul răgăduit cu 200 de ani înainte să mă nasc.

Gâtlejul mi s-a uscat și mai tare, dar n-am îndrăznit să cer apă. Buzele îmi fuseseră vopsite cu rozaliu, ceea ce le făcea să pară înrouate. Mama n-ar fi fost deloc încântată dacă le stricam aspectul.

I-am privit chipul în timp ce mi-a aranjat mânecele. Ridurile fine din colțurile ochilor păreau mai adânci ca în ziua anterioară. Din pricina încordării, pielea din jurul buzelor i se albise. Ca întotdeauna, nu-i puteai citi trăsăturile, iar eu nu știam sigur ce anume căutam să văd pe chipul ei. Tristețe? Ușurare? Dragoste? Când am auzit sunetul unor lanțuri aurii minuscule lovindu-se unele de celelalte, inima a început să îmi bată mai puternic în piept.

Am întrezărit vâlul alb pe care i l-a înmănat cineva și mi-am amintit de lupul alb pe care îl văzusem lângă lac, cu ani în urmă, pe când strângeam pietre din cine știe ce motiv bizar pe care nu mi-l mai aduceam aminte acum. Judecând după mărimea lui strașnică, îmi închipuisem că fusese un lup *kiyou*, care sunt foarte rari și cutreieră Pădurea Întunecată de Ulmi ce înconjoară pământul pe care se află castelul Wayfair. Privisem creatura în ochi, îngrozită că avea să mă sfâșie-n bucăți, însă, înainte să plece în pas săltat, nu făcuse decât să se uite la grămajoara de pietre din brațele mele, de parcă aș fi fost o copilă idioată.

Mama mi-a pus vâlul Alesei pe cap. Materialul subțire mi-a fluturat peste umeri, apoi s-a așezat, lăsându-mi la vedere doar buzele și maxilarul și atârându-mi lung peste spate. Abia de puteam vedea prin materialul subțire când mi-au pus lanțurile subțiri pe cap, ca să-l țină la locul lui. Vâlul acesta nu era nici pe departe la fel de gros ca cel pe care îl purtam ori de câte ori mă aflam în preajma unei persoane care nu îmi era rudă apropiată sau nu era Sir Holland, nici nu îmi acoperea în întregime chipul.

„Poate că nu ești Aleasa, dar te-ai născut pe acest tărâm, acoperită de vâlul zeilor primitivi. O Fecioară, așa cum au sorocit parcele. Și vei părăsi acest tărâm atinsă de viață și de moarte”, îmi spusese cândva bătrâna mea doică, Odetta.

Însă arătam din nou ca Aleasa: acele fiice și acei fii de-ai treilea care se nășteau cu căiță și erau meniți să îi slujească zeului

primitiv al vieții la curtea lui. Mi-am petrecut toată viața ascunsă în spatele acestui vâl și, chiar dacă mă născusem cu căiță și fusesem tratată în multe privințe ca majoritatea Aleșilor, eram și Fecioara. Ceea ce le era menit să devină după Ascensiune era cea mai de preț onoare ce i se putea oferi unui muritor din orice împărăție. Aveau să se țină festivități în toate ținuturile în vederea pregătirii pentru noaptea Ritualului lor, unde aveau să facă Ascensiunea și să pătrundă în Câmpiile Elizee, ca să îi slujească pe zeii primitivi și pe cei obișnuiți. Ce îmi era sortit mie, în schimb, era cel mai bine păzit secret din Lasania. Nu se țineau nici festivități, nici ospete. În seara aceasta, în care împlineam 17 ani, aveam să devin consoarta zeului primitiv al morții.

Mi s-a strâns gâtulejul. De ce eram atât de temătoare? Eram pregătită pentru asta. Eram pregătită să îndeplinesc învoiala. Eram pregătită să înfăptuiesc lucrul pe care mă născusem să îl fac. Trebuia să fiu.

O parte din mine se întreba dacă Aleșii erau neliniștiți în noaptea Ritualului. Cu siguranță erau. Cine nu ar fi fost neliniștit chiar și în prezența unui zeu mai neînsemnat, darămite a unuia dintre zeii primitivi - ființe atât de puternice, încât deveniseră esențiali pentru însăși structura existenței noastre? Sau poate că erau pur și simplu încântați să își îndeplinească, în sfârșit, destinul. Îi văzusem zâmbind și râzând în timpul Ritualului - doar partea de jos a chipurilor le era vizibilă -, clar nerăbdători să înceapă un nou capitol din viața lor.

Eu nu zâmbeam, nici nu râdeam.

„Inspiră. Menține. Expiră. Menține.“

Mama s-a aplecat spre mine.

- Ești pregătită, prințesă Seraphena.

Seraphena. Se întâmpla arareori să îmi aud rostit numele întreg și niciodată alături de titlul meu oficial. A fost de parcă cineva ar fi apăsât pe un buton. Într-o clipită, bătăile asurzitoare ale inimii mi s-au oprit, iar apăsarea din piept s-a atenuat. Măinile mi s-au potolit.

- Sunt.

Prin vâl, am văzut-o pe regina Calliphe zâmbind. Sau cel puțin buzele-i au schițat un zâmbet. Nu o văzusem niciodată zâmbindu-mi *cu adevărat*, nu așa cum le zâmbea fratelui meu vitreg și surorii mele vitrege sau soțului ei. Însă, chiar dacă m-a purtat în pântec vreme de nouă luni și m-a adus pe lume, nu fusesem niciodată cu adevărat a ei. Nu fusesem niciodată „prințesa“ poporului.

Îi aparținusem mereu zeului primitiv al morții.

M-a mai privit o dată, mi-a dat la o parte un cărlionț care îmi trecuse peste umăr, după care a ieșit din încăpere fără să mai spună ceva. Ușa s-a închis în urma ei, și toate simțurile pe care mi le ascuțisem de-a lungul anilor mi s-au intensificat.

Tăcerea din încăpere a durat doar preț de câteva clipe.

- Surioară, s-a auzit o voce. Ești la fel de nemișcată precum una dintre statuile zeilor din grădină.

Surioară? Buza mi s-a încrețit de la un dezgust pe care abia de-am reușit să mi-l stăpânesc. Nu îmi era frate, nici de sânge, nici de suflet, chiar dacă era fiul bărbatului cu care se căsătorise mama la scurtă vreme după moartea tatălui meu. Prin vene nu-i curgea nici măcar o picătură din neamul Mierel, dar, pentru că poporul Lasaniei nu știa despre nașterea mea, el devenise moștenitorul. Curând, avea să devină rege, iar eu eram convinsă că cei din Lasania aveau să se confrunte cu o altă criză și după ce eu voi fi îndeplinit învoiala.

Dar, întrucât avea să urce pe tron, se număra printre puținii care știau adevărul despre regele Roderick, primul rege din seminția Mierel și strămoșul meu, a cărui alegere disperată de a-și salva poporul nu numai că îmi pecetluisese soarta, dar osândise și generațiile viitoare ale regatului pe care încercase să îl protejeze.

- Cred că ești emoționată, a zis Tavius. Se apropiase de mine. Știu că prințesa Kayleigh este. Se frământă din pricina nopții nunții noastre.

Mi-am descleștat degetele de pe lângă corp. L-am privit în tăcere.

- I-am făgăduit că voi fi blând, a zis Tavius, intrând în câmpul meu vizual.

Cu părul castaniu-deschis și ochii albaștri, Tavius era considerat arătos de multă lume, și pun rămășag că și prințesa regatului Irelone crezuse același lucru despre el când îl cunoscuse și se considerase cea mai norocoasă dintre fete. Mă îndoiam că mai credea același lucru acum. L-am privit pe Tavius dându-mi târcoale ca unul dintre șoimii argintii mari pe care îi zărisem adesea pe deasupra copacilor din Pădurea Întunecată de Ulmi.

– Mă îndoiesc că *el* îți va garanta același lucru.

Chiar și prin vâl, i-am văzut zâmbetul superior. I-am *simțit* privirea.

– Știi ce se spune despre el: de ce nu a fost pictat niciodată, de ce trăsăturile nu i-au fost niciodată sculptate în piatră. Și-a coborât vocea și mi-a spus cu o empatie prefăcută: Se spune că e monstruos, că are pielea acoperită de solzi, ca bestiiile care îl păzesc. Că are colți în loc de dinți. Cred că ești îngrozită de ce trebuie să faci.

Nu știam sigur dacă zeul primitiv al morții era sau nu acoperit de solzi, însă toți, zeii obișnuiți și cei primitivi laolaltă, aveau canini lungi și ascuțiți. Colți îndeajuns de tăioși încât să străpungă carnea.

– Crezi că un sărut al sângelui îți va stârni nespuse de multă plăcere, cum pretind unii? m-a tachinat el. Sau oare îți va pricinui o durere îngrozitoare când își va înfige dinții în pielea ta neatinsă? a zis el cu voce mai groasă. Probabil că durere.

Îl disprețuiam mai mult decât disprețuiam rochia pe care o purtam.

S-a mișcat din nou, dându-mi târcoale și atingându-mă cu degetul pe bărbie. M-am înfiorat, dar am rămas nemișcată.

– Pe de altă parte, ai fost instruită să o duci la capăt, nu-i așa? Să devii slăbiciunea lui, să-l faci să se îndrăgostească și apoi să-l ucizi. S-a oprit din nou în fața mea. Știu despre vremea pe care ai petrecut-o sub îndrumarea Stăpânelor de la Jade. Așa că poate că nu ești emoționată, a continuat el. Poate că abia aștepti să îl *slujești*...

Și-a ridicat mâna.

L-am prins de încheietură, înfigându-mi degetele în tendoanele lui. A tresărit cu tot corpul, înjurând.

– Atinge-mă doar, și-ți voi frânge toate oscioarele din mână, l-am avertizat eu. Și apoi mă voi asigura că prințesa nu va avea de ce să se teamă de noaptea nunții sau de *orice* altă noapte pe care va fi osândită s-o petreacă alături de tine.

I-am simțit brațul încordându-i-se, și m-a săgetat cu privirea.

– Ești atât de incredibil de norocoasă, a mârâit el. N-ai idee.

– Ba nu, Tavius. L-am îmbrâncit, amintindu-i că instruirea mea nu consta doar din timp petrecut cu Stăpânele.

S-a împleticit în spate, însă s-a oprit înainte să se izbească de oglindă.

– Tu ești cel norocos.

Nările i-au fremătat. Și-a frecat interiorul încheieturii, fără să spună ceva, în timp ce eu am încremenit din nou. Grăiam adevărul. I-aș fi putut frânge gâtul înainte să apuce să ridice măcar mâna împotriva mea. Din pricina destinului meu, eram mai bine instruită decât cei mai mulți dintre gardienii regali care îl protejau. Totuși, era îndeajuns de arogant și de răsfățat ca să încerce ceva.

Speram într-o câțva să o facă.

Tavius a făcut un pas înainte, iar eu am început să zâmbesc...

O bătaie la ușa l-a oprit de la a-și duce la capăt cine știe ce gând incredibil de prostesc îi pătrunsesese în minte. Și-a coborât mâinile și a întreat răstit:

– Ce e?

Prin ușa s-a auzit vocea agitată a doamnei de onoare de încredere a mamei.

– Preoții se așteaptă ca zeul primitiv să sosească în curând.

Tavius m-a atins în trecere, zâmbind batjocoritor. M-am întors.

– A venit vremea să te faci și tu folositoare măcar o dată-n viață, mi-a zis el.

A deschis ușa, ieșind lent din încăpere, știind că nu aveam să reacționez în fața lui Lady Kala. Tot ce aș fi făcut și orice aș fi făcut în fața ei ar fi ajuns la urechile mamei. Iar mama, din cine știe

ce afurisit de motiv, ținea la Tavitus de parcă ar fi fost demn de o asemenea emoție. Am așteptat până s-a făcut nevăzut pe unul dintre numeroasele coridoare întunecate ale Templului Umbrelor, care se afla chiar lângă Districtul Grădinilor din capitală, la poalele Stâncilor Măhnirii. Coridoarele erau la fel de numeroase ca tunelurile de dedesubt, făcând legătura între toate templele din Carsodonia, capitala, și castelul Wayfair.

M-am gândit la Sotoria cea muritoare, al cărei nume îl purta faleza abruptă. Potrivit legendei, culegea flori pe stânci, când s-a speriat de un zeu și a căzut, murind.

Poate că nu era cel mai oportun moment să mă gândesc la ea.

Mi-am ridicat fustele diafane, m-am întors și-am pornit desculță pe podeaua rece.

Pe coridor o vedeam mai mult ca prin ceață pe Lady Kala, dar mi-am dat seama că și-a întors degrabă privirea de la mine.

– Vino, mi-a zis ea și a dat să plece, dar s-a oprit brusc. Poți vedea cu vâlul pus?

– Puțin, am recunoscut eu.

S-a întins spre mine și m-a luat de braț. Am tresărit din pricina contactului neașteptat și, dintr-odată, m-am simțit recunoscătoare că aveam vâlul pus. Ca orice altă Aleasă, trupul meu nu ar fi trebuit să se atingă de trupul altcuiva decât pentru pregătiri. Faptul că Lady Kala mă atinsese era un lucru grăitor în sine.

M-a condus pe coridoarele întortocheate și nesfârșite pe care nu se aflau decât uși și numeroase sfeșnice cu lumânări aprinse. Tocmai începusem să mă întreb dacă nu cumva se pierduse, când am zărit lângă o ușă dublă siluetele încețoșate a două persoane tăcute înveșmântate în negru.

Preoții umbrelor.

Își duseseră jurământul tăcerii pe noi culmi, cosându-și buzele. M-am întrebat mereu cum mâncau sau beau. Judecând după trupurile lor fantomatice și uscățive acoperite de robe negre, orice metodă ar fi folosit nu prea funcționa.

Mi-am înăbușit un fior când fiecare preot a deschis câte o ușă, dând la iveală o încăpere mare și circulară luminată de sute de lumânări. Un al treilea preot al umbrelor s-a ivit parcă din neant,

luându-i locul lui Lady Kala. Nu m-a atins cu degetele-i ciolănoase, ci m-a apăsât în talie. Atingerea m-a deranjat oricum, m-a făcut să-mi doresc să mă retrag, însă am știut că nu pot scăpa de răceala degetelor lui ce pătrundea prin stratul subțire de material. M-am forțat să respir, holbându-mă la gravurile sculptate în piatra altminteri netedă. Un cerc străbătut de o linie. Simbolul era gravat pe fiecare dală de piatră. Întrucât nu îl mai văzusem până atunci, nu știam sigur ce însemna. Mi-am ridicat privirea spre podiumul amplu din fața mea. Preotul m-a îndrumat pe culoar, și am început să simt din nou o oarecare apăsare în piept. Nu m-am uitat la stranele goale. Dacă aș fi fost cu adevărat Aleasă, băncile cu pricina ar fi fost pline de nobili de cel mai înalt rang, iar străzile ar fi vuit de ovații. Tăcerea din încăpere mi-a dat fiori.

Mai existase un singur tron înainte, făcut din aceeași piatră ca templul. Piatra de umbre avea culoarea celui mai întunecat ceas al nopții, un material splendid care putea fi lustruit până ajungea să reflecte orice sursă de lumină și ascuțit până se obținea o lamă îndeajuns de tăioasă încât să străpungă carnea și oasele. Tronul era lucios, absorbind lumina strălucitoare a lumânărilor într-atât încât piatra părea a conține un foc întunecat. Spătarul fusese sculptat în formă de semilună.

Întocmai forma semnului din naștere pe care îl aveam deasupra omoplatului stâng. Semnul care trăda faptul că, până și înainte să mă nasc, viața mea nu îmi aparținuse niciodată.

În seara aceasta erau două tronuri în templu.

În timp ce m-au condus spre podium și m-au ajutat să urc scările, mi-am dorit din suflet să fi cerut paharul acela cu apă. M-au îndrumat spre cel de-al doilea tron, m-au așezat pe el și apoi m-au lăsat singură.

Cu brațele sprijinite pe tron, m-am uitat la stranele de mai jos. Nu era de față nici măcar un suflet din Lasania. Nici unul dintre ei nu știa că viața lor și a copiilor lor depindea de seara aceasta și de ceea ce trebuia să fac. Dacă ar fi descoperit vreodată că Roderick Mierel, cel care a rămas în istoria Lasaniei drept Regele de Aur, nu și-a petrecut zilele și nopțile pe ogoare, împreună cu oamenii lui, săpând și înlăturând pământul distrus de război până au dat

de sol curat și fertil... Că nu a semănat pământul alături de supușii lui; că nu a clădit regatul cu sângele, sudoarea și lacrimile lui... Dacă ar afla că poeziile și cântecele scrise despre el s-au bazat pe o născocire, cu siguranță că ce a mai rămas din dinastia Mierel s-ar fi prăbușit.

Cineva a închis ușile, și mi-am aruncat privirea spre partea din spate a încăperii, unde puteam distinge în lumina lumânărilor silueta umbră a mamei și pe cea a lui Tavius. O a treia siluetă se afla lângă ei. Regele Ernard. Sora mea vitregă, prințesa Ezmeria, Ezra, se afla lângă tatăl și fratele ei, și nu era nevoie să-i văd expresia ca să știu că nu-i plăcea câtuși de puțin ce se petrecea. Sir Holland nu era de față. Mi-ar fi plăcut să-mi fi luat rămas-bun de la el, chiar dacă nu mă așteptam să fie acolo. Prezența lui ar fi stârnit prea multe întrebări în rândul preoților umbrelor.

Ar fi dezvăluit prea mult.

Cum ar fi că nu eram un far călăuzitor de puritate regală, ci mai degrabă un lup îmbrăcat în blană de miel dus la jertfire.

Nu doar că aveam să duc la îndeplinire învoiala făcută de regele Roderick, ci aveam să-i pun capăt înainte să-mi distruagă regatul.

Am simțit cum mi se umple pieptul de căldură pe măsură ce m-am simțit tot mai hotărâtă, așa cum se întâmpla ori de câte ori îmi foloseam darul. Iată destinul meu. Scopul meu. Ce aveam să fac era mai presus de mine însămi. Era în folosul Lasaniei.

Așa că am rămas locului, cu gleznele încrucișate cu șifală sub rochie, cu mâinile relaxate pe brațele tronului, așteptând.

Și am tot așteptat.

Secundele s-au preschimbă în minute. Nu știam câte au trecut, însă noduri mici de neliniște au început să mi se formeze în abdomen. Fusese invocată în templul *lui*. Nu ar fi trebuit... Nu ar fi trebuit să fie deja aici?

Palmele mi s-au umezit și nodurile s-au mărit, ajungându-mi până în piept. Apăsarea s-a intensificat.

Dacă nu avea să vină?

De ce nu ar fi venit?

Doar el făcuse această învoială.

Când regele Roderick ajunsese îndeajuns de disperat încât fusese dispus să facă *orice* pentru a-și salva pământurile distruse de război și pentru a-i salva pe cei care flămânzeau după ce pierduseră deja atât de multe, îmi închipui că se așteptase ca la chemare să răspundă un zeu mai neînsemnat – ceea ce se și întâmplase în cazul celor îndeajuns de îndrăzneți să facă așa ceva. Însă Regelui de Aur îi răspunsese un zeu primitiv.

Iar când acceptase cererea regelui Roderick, acesta fusese preț solicitat de zeul primitiv al morții: întâia născută din neamul Mierel drept consoartă.

Zeul primitiv trebuia să vină.

Și dacă totuși nu avea să vină? Inima a început să-mi bată cu putere, iar degetele mi s-au încolăcit pe tronul din piatră rece.

„Inspiră. Menține. Expiră. Menține.”

Dacă nu avea să vină, totul urma să fie pierdut. Toate lucrurile pe care acceptase să le facă pentru regele Roderick aveau să fie desfăcute. Dacă nu avea să vină după mine și dacă nu reușeam să îndeplinesc ce aveam de făcut, voi fi osândit regatul la o moarte lentă din pricina Stricăciunii. Stricăciunea începuse la nașterea mea, mai întâi cu un petic mic de pământ într-o livadă. Mere necoapte căzuseră din pomi, care începuseră să își piardă frunzele. Pământul se făcuse gri, iar iarba și rădăcinile merilor se veștejiseră. Apoi Stricăciunea se răspândise, distrugând lent întreaga livadă. De atunci, mai pustiise câteva ferme. După ce solul era întinat de Stricăciune, nici o cultură plantată în el nu mai supraviețuia.

Și nu afecta doar pământul. Schimbă și vremea, făcând verile mai fierbinți și mai uscate, iar iernile mai friguroase și mai imprevizibile.

Oamenii din Lasania nu aveau habar că Stricăciunea era un orologiu, o numărătoare inversă. O dată de expirare pentru învoiala făcută cândva de Regele de Aur, care începuse la nașterea mea. Se prea poate ca Regele de Aur să nu își fi dat seama de faptul că învoiala avea să expire oricum. S-a aflat acest lucru în deceniile ce au urmat învoielii. Dacă dădeam greș, regatul avea să...